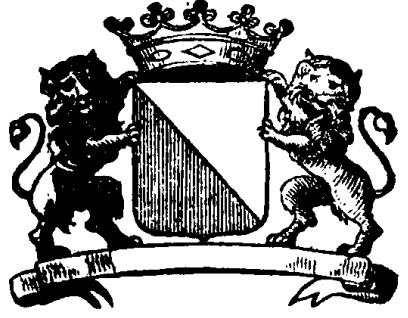

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht doen te weten, dat door den Raad der Gemeente in zijne vergadering van den 27. September 1855 is vastgesteld het volgende besluit:

De Raad der stad Utrecht,

Gezien de Wet van den 13. Julij 1855 tot afschaffing van den accijns op het gemaal (Staatsblad N°. 103);

Overwegende, dat met den 1 Januarij 1856 wordt afgeschaft de Rijksaccijns op het gemaal en dat de heffing van opeenten ten behoeve der Gemeente op de hoofdsom van dien accijns, volgens art. 1 van de Ordonnantie voor de gemaal-belasting in de gemeente van Utrecht, vastgesteld bij Raadsbesluit van 28 December 1837 en door Gedeputeerde Staten van Utrecht, krachtens Koninklijk Besluit van 15 December 1831, N°. 82, op den 13 Februarij 1838 goedgekeurd, komt te vervallen;

Overwegende, dat het wenschelijk voorkomt om, te rekenen van 1 Januarij 1856, geene plaatselijke belasting op het gemaal te heffen;

Gelet op art. 232 der Gemeentewet;

Besluit:

De stedelijke belasting op het binnen de Gemeente ingevoerd wordende meel en gebak wordt afgeschaft met den 1 Januarij 1856.

Dientengevolge wordt alsdan buiten werking gesteld de Ordonnantie voor de gemaal-belasting in de gemeente van Utrecht, vastgesteld bij Raadsbesluit van 28 December 1837 en door Gedeputeerde Staten van Utrecht, krachtens Koninklijk besluit van 15 December 1831, N°. 82, op den 13 Februarij 1838 goedgekeurd.

Aldus besloten in eene openbare vergadering van den Raad, gehouden op heden den 27 September 1855.

De Burgemeester

N. P. J. K I E N.

De Secretaris

H. G. R Ö M E R.

Welk besluit naar aanleiding van art. 233 der Gemeentewet, aan de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bij schrijven van 28 September 1855, N°. 82 FZ., is voorgedragen.

En eindelijk, dat gemeld besluit is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 29. November 1855, N°. 58.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 22. December 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

N. P. J. K I E N.

Ter ordonnantie van dezelve,

H. G. R Ö M E R.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht doen te weten, dat door den Raad der Gemeente in zijne vergadering van den 27. September 1855 is vastgesteld het volgende besluit

De raad der stad Utrecht,

Overwegende, dat door de afschaffing van de plaatselijke belasting op het gemaal met den 1. Januarij 1856 de stedelijke inkomsten een aanzienlijk verlies komen te lijden;

Overwegende, dat het noodzakelijk is, in het bedoelde verlies van inkomsten op andere wijze te voorzien;

Gelet op de artikelen 232, 240 en 242 der Gemeentewet;

Besluit:

Er zullen, te rekenen van den 1 Mei 1856, op de hoofdsom der personele belasting geheven worden 5, 10, 15, 20, 25 opeenten, naar gelang van de huurwaarde der percelen, zoo als die huurwaarde in de tabel, bedoeld bij artikel 242 der Gemeentewet, voor gemeenten, wier kom eene bevolking heeft van 36,000 tot beneden 48,000 zielen, is vermeld.

De klasse, waarin zodanige belastingschuldigen zullen moeten gerangschikt worden, die niet wegens de huurwaarde zijn aangeslagen, omdat zij bij anderen inwonen, zal worden aangewezen door het geheele bedrag der huurwaarde van de gebouwen, die zij gedeeltelijk bewonen of in gebruik hebben.

De belastingschuldigen, die niet wegens de huurwaarde in het personeel zijn aangeslagen, omdat zij percelen bewonen, die hen, voor zooveel de huurwaarde betreft, buiten de termen van belastbaarheid doen vallen; zullen gerangschikt worden in de laagste klasse, bij de tabel aangewezen.

Aldus besloten in eene openbare vergadering van den Raad, gehouden op heden den 27. September 1855.

De Burgemeester

N. P. J. K I E N.

De Secretaris

H. G. R Ö M E R.

En voorts, dat door denzelfden Raad, in de vergadering van denzelfden dag, is vastgesteld het volgende besluit:

De Raad der stad Utrecht,

Overwegende, dat in de openbare vergadering van heden besloten is tot de heffing van 5—25 opeenten ten behoeve der Gemeente op de hoofdsom der personele belasting, naar gelang van de huurwaarde der percelen;

Gelet op art. 233 der Gemeentewet;

Besluit:

De opeenten op de hoofdsom der personele belasting

zullen worden ingevorderd overeenkomstig de artikelen 258 tot en met 263 der gemelde Wet.

Aldus besloten in eene openbare vergadering van den Raad, gehouden op heden den 27 September 1855.

De Burgemeester

N. P. J. K I E N.

De Secretaris

H. G. R Ö M E R.

Welke besluiten, naar aanleiding van art. 233 der Gemeentewet, aan de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bij schrijven van 28. September 1855, no. 82 FZ., zijn voorgedragen.

En eindelijk, dat de invoering der bedoelde belasting is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 1 December 1855, N°. 89.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 22 December 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

N. P. J. K I E N.

Ter ordonnantie van d'zelven,

H. G. R Ö M E R.

UTRECHT 27 December.

Door den toestand der rivieren zijn de heden morgen verwachte Fransch-Belgiesche papieren nog niet aangekomen.

In de politieke wereld is in de laatste dagen weinig belangrijks voorgevallen. Wat den vrede betreft, van verschillende kanten wordt het geloof er aan veel minder. In het laatste nummer van de *Times* wordt gezegd, dat het niet denkbaar is, dat de groote strijd, die sinds 40 jaren op til was, zoo spoedig zal eindigen en dat de West. legers de velden zullen verlaten, wier namen door hunne roemrijke wapenfeiten voor altijd in de geschiedrollen zijn opgeteekend. De *Times* durft het niet verwachten, dat Rusland de gedane voorstellen zal aannemen. Maar ook de volkstemming in Engeland is te krijgshaftig, om te kunnen vermoeden, dat de vrede nabij zou wezen, want Engeland zou zich niet dan met goede vredesvoorwaarden kunnen tevreden stellen. De diplomatie heeft reeds herhaaldelijk te vergeefs getracht de moeilijkheden te regelen; zij is er tot dusverre niet in geslaagd, en het is niet waarschijnlijk, dat zij ditmaal zal slagen. De wapenen zullen moeten beslissen, zegt de *Times*, en op den uitslag van den krijg is men in Engeland zeer gerust.

Wat den oorlog betreft, de *N. Pr. Z.* geeft te kennen, dat Rusland in Finland 35000 man in de omstreken van Petersburg 55000 en verder in de Oostzee provinciën nog 80000 man troepen beschikbaar heeft, behalve nog de ongeregelde troepen. Verleggen de Westmagten het oorlogstooneel dus naar de Oostzee, zij zullen er Rusland op zijne hoede vinden, en het is wel denkbaar, dat de verbondenen er niet gemakkelijker zullen slagen, dan Frankrijk in 1812 bij zijne onderneming tegen Riga, terwijl de uitkomst der Krim-expeditie heeft doen zien, dat de Westmagten althans moeilijk spel hebben, al bleven zij ook tot dusverre zegepralend. Omtrent Klein-Azië zegt een ander Russisch gezind blad, de *Mil. Zt.*, dat gen. *Mouravieff* er minstens over 100,000 man troepen beschikken kan, waartegen de Turksche strijdmagt niets zal kunnen uitrichten. — Intusschen wordt het meer en meer herhaald, dat er plan zou bestaan, dat de Engelschen in Azië hun leger bij het Turksche zouden voegen, om gezamenlijk tegen de Russen te ageren.

Volgens een schrijven uit Berlijn aan *le Nord*, zijn de voorstellen, die graaf *Esterhazy* te Petersburg moet aanbieden, geenzins een ultimatum van Oostenrijk; die voorstellen moeten buitendien geenzins de ontmanteling betreffen der Russ. vestingen aan de Zwarte zee kusten, noch de afstand van eene streek gronds aan de Donaumonding, om die meer geheel van Russ. invloed vrij te maken, maar alleen bepaaldelijk de neutralisatie der Zwarte zee op 't oog hebben. Omtrent die neutralisatie zouden nog slechts

plannen en geenzins bepaalde voorstellen gedaan worden. Verder zou vorst *Gortschakoff* die voorstellen niet hebben goedgekeurd, wat meer is, men zou er hem zelfs geene kennis van gegeven hebben, terwijl het nog geenzins als zoo zeker zou aan te nemen wezen, dat het hof van Berlijn zich met de voorstellen van de December-verbondenen zou hebben verenigd; dat hof zou zelfs een weinig gebelgd er over wezen, dat ze eerst tegelijk met het vertrek naar Petersburg aan 't zelve zijn medegedeeld.

Zijn de voorstellen echter aannemelijk, gelijk men gaarne wil veronderstellen, dan zou ook Pruisen er op aandringen, dat Rusland ze goed en bezadigd onderzoeke. — Of men daarom de aanneming mag verwachten, wij zeiden het reeds, dat men het hoe langer zoo minder durft hopen.

Omtrent het verdrag, door de Westmagten gesloten, blijven de oordeelvellingen der verschillende dagbladen geheel verschillend.

De Fransche pers blijft ruimschoots hulde brengen aan 't geen de zending van generaal *Canrobert* heeft te weeg gebracht. Maar zij gevoelt het tevens zoozeer, dat hetgeen door den *Moniteur* van het verdrag is bekend gemaakt te onvoldoende uitkomst zou wezen, na het gerucht, dat de zending van den generaal in der tijd gemaakt heeft, dat zij blijft beweren, dat er geheime bepalingen zijn gemaakt, die eigenlijk van 't meest dadelijk belang zouden zijn.

De Engelsche pers is over het algemeen ook blijkbaar teleurgesteld en een weinig in moeilijkheid, hoe het verdrag te beoordeelen. Verscheidene bladen houden nog het stilzwijgen er over. De *Morn. Adv.* echter drijft den spot met het verdrag: Het is zoo wat van 't zelfde allooï als dat van 2 Dec., dat nog tot niets geleid heeft; het behoort onder de soort van verdragen, die het alleen der Westmagten schijnt gegeven, te sluiten. In plaats van zooals bij gewone verdragen, waarin men zich van weerszijden voordeelen bedingt, zijn het alleen de Westmagten, die de lasten dragen. Zweden wordt slechts gewaarborgd, dat het ten volle zijn grondgebied zal behouden, terwijl het de verplichting op zich neemt, hulp te vragen, als het die hulp noodig heeft. Zulk een verdrag kan geen verdrag heeten, het is eene *farce!* roept de *Morn. Adv.* uit.

De Duitsche pers beschouwt de zaak van ernstiger zijde. De *Zeit*, die te Berlijn voor half-officieel doorgaat, zegt, dat men in de archieven der diplomatie geen tweede zoo zonderbaar verdrag zal vinden. Waartoe was het verdrag noodig, vraagt het blad: was er werkelijk gevaar voor Rusland; zou de Czaar thans er aan denken zich nieuwe vijanden op den hals te halen; en mogt Zweden zich niet evenzeer gewaarborgd achten door de gezamenlijke onderteekenaars van het Weener verdrag als thans door de belofte der twee Westmagten? De aanleiding, zegt het verder, tot dit verdrag kan niet anders zijn, dan dat de Westmagten een verdrag wilden sluiten, om de zending van gen. *Canrobert* althans niet geheel noodeloos en onvruchtbaar te doen schijnen. Men heeft het publiek met een schijnverdrag willen om den tuin leiden; maar het publiek ziet tegenwoordig de zaken te goed in om zich dat zoo ligt te laten doen!

Intusschen wordt uit Stockholm op nieuw aan de *Köln. Ztg.* geschreven, dat er tusschen de Westmagten en Zweden en Noorwegen een bepaald defensief verdrag is gesloten, dat werkelijk aan de neutrale houding der Skandinavische rijken eene geheel andere stelling zou geven.

Uit Napels wordt van den 18. berigt, dat de kroonprins er ernstig te Castellanaare ziek ligt. H

is de eenige zoon van de eerste gemalin des konings, eene Sardinesche prinses. Zijn oudste broeder, die na hem kroonprins zou moeten worden, is de zoon van eene Oostenrijksche prinses.

— Bij besluiten van 23 Dec. heeft Z. M. benoemd: tot kantonregter te Dordrecht mr. J. G. Kist, thans kantonregter te Gouda; tot regter in de arr.-regtbank te Amersfoort jhr. mr. P. J. Bosch van Drakestein, adv. te Amsterdam.

— Bij besluit van 22 Dec., heeft Z. M. aan C. W. van Ommeren, op zijn verzoek, met 1 Jan. eervol ontslag verleend als burgemeester van Nederhemert en aan mr. J. Thooft, op zijn verzoek, met 1 Jan. eervol ontslag verleend als burgemeester van Zalt-Bommel.

— Bij Zr. Ms. besluit is de kapt. ter zee F. X. R. 't Hooft, bevorderd tot schout-bij-nacht. Tot kapt. ter zee, de kapte.-luits. ter zee: J. Spanjaard, H. Wif, jhr. H. J. L. T. de Kaynes van Brakell, H. J. van Maldeghe. Tot kapt.-luits. ter zee de luits. ter zee der 1e kl. A. A. M. de Geep, J. A. K. van Hasselt, S. Faber Huijs, H. Huijgens, C. V. Zwaanshals; tot luits. ter zee der 1e kl., de luits. ter zee der 2e kl., jhr. H. Quarles van Ufford, W. K. van Genneep, J. C. H. van de Velde, F. J. Abresch, A. A. A. Gajmans, H. F. R. Andrau, H. P. van Boneval Fawre; tot luits. ter zee der 2e kl., de adelborsten der 1e kl., C. J. E. Brutel de la Rivière, W. L. A. Gericke, C. H. Bogaert, J. Sandt van Nooten, H. D. Guyot, W. Steffens, N. MacLeod, J. D. Ruijs, C. F. T. van Woelderer, G. C. Kooijker, K. O. van der Veen, A. J. Cosijn, jhr. R. Tindal, G. J. Coster, F. W. Voswinkel Dorselen, F. Luteijn, jhr. A. F. Meijer; tot dirigerenden off. van gezondh. der 2e kl. de off. van gezondh. der 1e kl. H. L. Outenhoven; tot off. van gezondh. der 1e kl., de off. van gezondh. der 2e kl. J. D. Sachse; tot off. van gezondh. der 2e kl., de off. van gezondh. der 3e klasse D. Hellema, tot officier van administratie der 1e kl., de off. van administratie der 2e kl., R. J. C. Verboon; tot offn. der administratie der 2e kl. de off. van admin. der 3e kl. J. J. Hoogenstraten, C. Tromp Cz., A. A. Gijberti Hodenpijl, A. O. Ruighart en F. J. Broers; voorts benoemd: tot off. van admin. der 3e kl., de adj.-administrateurs: G. J. G. Verdooren, F. T. Steinbuch, C. J. Umbgrove, B. M. E. Crevecœur, L. M. van Onselen, E. L. G. P. C. Andrau, J. H. C. ten Hoove, F. A. Marin-kelle, J. F. K. Wissel, O. W. Gobius, B. L. van Daalen Wetters, W. F. Gouwe, A. C. Jager; tot off.-machinist, met den rang van luit. ter zee der 2e kl., de machinisten der 1e kl., in het vaste korps, J. H. Jullien en A. Flaes; terwijl wijders, met gemeld tijdstip, aan den inspekteur van de geneesk. dienst der zeemagt G. F. Pop, wordt toegekend de rang van kapitein-ter-zee.

Bij Z. M. is aan den kapt. ter zee A. J. Voet, met 1 Jan. aanstaande, tijdelijk de betrekking opgedragen van inspekteur van het korps mariniers.

Z. M. heeft aan den 1. luit. administrateur van kleeding bij het korps mariniers B. L. Ebeling, met 1 Jan. aanst., ter zake van in en door de dienst ontstane lichaamsgebreken, een jaarlijks pensioen verleend van f 600; en voorts benoemd tot 2. luit. administrateur van kleeding bij het korps mariniers, de sergeant-maj.-titulair bij dat korps W. H. de Lozanne.

— Bij het ministerie van kolonien is voor de ongelukkigen door de aardbevingen in de Moluksche eilanden nog ontvangen van den heer R. f 20, van den heer Foquin te Utrecht f 30, van den Kommissaris des Konings van Utrecht de opbrengst van verschillende kollekten in die provincie f 420, van den Komm. des Konings van Groningen als opbrengst f 102,72.

— Bij besluit van 1000 geschonken aan de loterij van de Kersfeest te 's Hage, ten voordeele van de nat. op Banda en Ternate.

— Ten gelezenheid van het Kersfeest, was er in de vertrekken van H. K. H. prinses Maria, dochter van H. K. H. prins en prinses Frederik, een kersboom geplaatst, versierd met geschenken, welke aan een aantal meisjes, behoorende tot den burgerstand, en die waartoe waren uitgenoodigd, uitgereikt werden.

— Bij het wets-ontwerp tot herziening der kieswet

is voorgesteld de Tweede Kamer der Staten-Generaal met drie leden te vermeerderen.

— Door den gemeenteraad van Bergen op Zoom is besloten met Januarij a. s. een hoofdelijken omslag in te voeren, ten bedrage van f 6500, berekend naar de huurwaarde der gebouwde eigendommen.

— Men schrijft ons uit 's Hage dd. 23 dezer: „Dat de affuiten uit het geheele rijk naar Bergen op Zoom zullen vervoerd worden, om, wat het houtwerk betreft eenige veranderingen te ondergaan is niet geheel juist; en daar dit berigt tot verkeerde oordeelvellingen aanleiding zou kunnen geven, in strijd met het doel waartoe de maatregel is genomen, zoo laat ik volgen wat hier eigenlijk nu de zaak is. De affuiten van het kustgeschut zijn bevonden niet aan het doel, waartoe zij bestemd zijn te beantwoorden, dit kustgeschut zal dus in walgeschut veranderd worden, en tot dat einde van de onderscheidene plaatsen waar het zich thans bevindt, naar de digst bijgelegene vesting getransporteerd worden, — onder andere vestingen zullen er dus insgelijks een klein getal naar Bergen op Zoom gebragt worden. Dit geschiedt vooral uit het oogpunt van bezuiniging, dewijl hierdoor vermeden wordt om al die stukken uit de verschillende streken des rijks naar Delft op te zenden. — Nog eene mededeeling die uwe lezers zeker met veel belangstelling zullen ontvangen, ten slotte. Ik verneem namelijk zoo even, dat de minister van marine bepaald heeft om den luit. ter zee 1. kl. Jansen in plaats van met gewone scheepsgelegenheid van hier naar Java te doen vertrekken, die reis over Australiën te laten nemen. Den 17. Januarij vertrekt van Liverpool naar Melbourne het klipperschip met auxiliair stoomvermogen Royal Charter waarvan men zich in Engeland een zeer spoedigen overtocht voorstelt, zoodanig zelfs, dat men rekent, dat dit vaartuig die reis binnen de zestig dagen zal afleggen.

Met het oog dus op de belangen van Nederland, in verband met eene tot stand te brengen pakketvaart op Java, komt het mij voor een gelukkig denkbeeld van den minister van marine te zijn om genoemden zeeofficier, die, vooral gedurende den tijd dat hij aan het hoofd der afdeeling Zeevaart, van het meteorologisch instituut te Utrecht, gestaan heeft, steeds heeft getoond werkzaam te zijn in het belang onzer reederijen en koopvaart, deze reize te doen ondernemen, waarvan heeren reeders voorzeker een allerbelangrijkst rapport mogen te gemoet zien. Amst. Ct.

— De Redakteur van de Asser Ct. berigt heden twee malen bij den regter kommissaris te zijn geweest, om zich te verantwoorden over de beschuldiging van laster, den heer Zijlker aangedaan. Hij heeft zich echter beroepen op een door hem later in zijn blad opgenomen berigt waarin hij herriep, 't geen vroeger door hem van den heer Zijlker was gemeld en daardoor aangetoond, dat er geene bedoeling bestond om genoemden heer te beleedigen. De heer Zijlker had echter verzuimd van die plaats gehad hebbende herroeping kennis te geven.

— Te Keulen dreef gisteren sinds den vroegen morgenstond veel ijs, 't waren meerendeels toch slechts kleine stukken, zoodat de gemeenschap niet is afgebroken. Het water was nog wassende, en stond gisteren middag ten 2 ure 8 voet en 2 duim. Bij Dusseldorf moet het ijs nog vast zitten.

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men van den 26. Dec.: De ijstoestand der rivier blijft nagenoeg dezelfde; de ingevallen dooi doet het ijs smelten.

Waterhoogte 5.22 El o. n. p. Gevallen in 24 uren 0.12 El.

— Uit Rotterdam verneemt men, dat, in weerwil van den dooi, het ijs in de rivier aldaar gisteren Woensdag nog vast zat. Men was er echter in geslaagd, een ingevroren schip, de Vrede, kapt. v. Rhijn, in de haven te brengen.

De rivier te Nijmegen was met eenig drijfij bezet, doch benedenwaarts tot Winssen blank water.

*— Volgens mededeeling van Schokland, moet de toestand der bewoners van dat eiland allertreurigst zijn; de meesten hunner moeten aan de bitterste armoede zijn overgegeven; sommigen kwamen zelfs nog barrevoets in de snerpande koude bij de vele aldaar door de vorst gelandde schepen, om van de schip-

pers eene drooge bete broods te smeeken. Zoo weet, moeten deze lieden door het nederig en dik zeer gevaarvol beroep van visschers hun bestaan ken; doch daarmede hebben zij in dit gansche nageen weinig of niet kunnen verdienen, wegens de buitengewoon veel in zee zich ophoudende zeehonden, den visch geheel of gedeeltelijk verslinden en verdwijnen. Niet alleen in de verre omstreken van Schokland, maar ook op andere plaatsen wordt vreemde verschijnsel waargenomen, waar het overgroot aantal zeehonden veel vernieling onder den visch groot nadeel der visschers aanrigt; althans o. a. v. de visschers van Vollenhoven, die gewoonlijk dagelijks veel van hun gevangen visch ter markt brengen wordt insgelijks dergelijke klage vernomen.

— De brieven worden, zoo als men weet, bij verzending over de post naar de zwaarte berekend beneden de 15 wigtjes is 1 port, van 15 tot 50 van 50 tot 100 3, van 100 tot 250 4, van 250 tot 500 5, enz., opklommende met 250 wigtjes, 6 port meer. De Nederlandsche muntspecien geeft een gemakkelijk middel aan de hand om het gewicht van de brieven te bepalen. Een rijksdaalder weegt 25 wigtjes, een gulden 10, een halve gulden 5 wigtjes. Men kan kan dus zeer gemakkelijk met behulp van een paar kleine schaaltes, zelf de zwaarte, dien ten gevolge het verschuldigde porto van een brief berekenen.

— Zweden heeft na vele jaren overwegens besloten, de tot invoering van het tientallig stelsel voor het geld, de maten en gewigten. De eenheid der Zweedsche munt is de zilveren rijksdaalder, door de oorlog heeft de papieren rijksdaalder eene sterke daling ondergaan. Het papieren geld van het gouvernement, riksgalds geheeten, verliest meer waarde dan het bankpapier. De zilveren rijksdaalder is 2 1/2 rijksdaalder banko waard en 4 rijksdaalder riksgalds.

Er is thans bepaald, dat het riksgald als wettig betaalmiddel zal worden beschouwd, en dat deze in 100 ertes zal verdeeld worden. — Ook de maten en gewigten zijn 10 tallig verdeeld.

WATERHOOGTE.

Arnhem 24 Dec. 1.83 El; + AP., 8.77. Gew. 3 d. Keulen, 23 " 3 v. 10 d. Rijn. Gew. 26 d.

DEN HELDER 23 December.

Te Texel binnen President van Buren, kapt. Kramer, Staatsraad van der Houwen, kapt. Heymerik, beiden van Batavia.

Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, komm. J. Spanjaard, van hier naar Batavia bestemd, heeft Rio Janeiro bezocht en is den 16. Okt. aan de Kaap de Goede Hoop aangekomen.

HELDER 25 Dec.

Te Texel binnengekomen Bellatrix, kapt. Sandberg, N. Holland, kapt. Tuk, Agnetha, kapt. Crap, Java, kapt. v. Dam, Staatsraad Band, kapt. de Jong, alle 5 van Batavia; Susanna, kapt. Groenewoud, van Suriname.

HELLEVOETSLUIS 25 Dec.

Uit zee binnen Eugenia, kapt. Bargman, Louis, kapt. Hovig, en Eersteling, kapt. Schelkes, alle 3 van Batavia.

Het Bijvoegsel bevat verslag van eene zitting van de 1. Kamer, van de Prov. Staten van Utrecht en van den Gemeenteraad te Amersfoort, en den verkort inhoud van de beschouwingen der Kamer over twee ontwerpen van wet.

R U S L A N D.

PETERSBURG, 18 December.

Ter gelegenheid van de inneming van Kars is hier aan het hof groot gala. — Over het algemeen verwacht men weinig goeds van de nieuwe voorstellen, die door den Oostenrijkschen gezant zullen worden aangeboden. De vreugde over de behaalde zegepraal doet bij de menigte zelfs de gedachte aan den vrede verre van zich werpen, en men stelt het verlies van Sebastopol gelijk met de winst van Kars. Aan het hof schijnt men meer vredesgezind.

De voorwaarden van de overgave van Kars zijn hier geheel bekend. Zij getuigen van de welwillendheid, waarmede de Russ. generaal de Turksche troepen bejegt, die zich werkelijk dapper hebben gedragen. Bij de overgave is bepaald, dat al het geschut en het krijgsmateriaal in goede orde moet worden afgeleverd. Ook de archieven moesten volledig blijven. De bezetting van Kars moest zich krijgsgevangen geven, maar wegens de dappere verdediging mochten alle officieren hunne degens behouden. De Redifs, Laks en Bachi-boujouchs moesten ook de wapenen nederleggen, maar zouden door de Russen tot aan het Seagantug-gebergte worden geleid van waar zij verder naar Erzerum zouden kunnen optrekken.

de gelofte te hebben afgelegd, de wapenen tegen Rusland in dezen oorlog niet meer te zullen voeren. Ook de officieren van administratie, de vertolkers en hospitaalbedienden mogten naar hunne haardsteden terugkeeren, terwijl aan generaal Williams magtiging is verleend om een aantal personen uit het garnizoen aan te wijzen, die mede naar hun vaderland zouden kunnen terugkeeren. Deze bepaling ziet vooral op de Hongaren en Polen, die daardoor niet in handen van Rusland zouden kunnen vallen.

ITALIE.

TURIJN, 18 December.

Het Toskaansche gouvernement heeft op gestrengte straffen verboden dienst bij het Engelsch-Italiaansch legioen te nemen. In weerwil van dien gaat die aanwerving met spoed voort. Het eerste regement is reeds compleet. De soldaten zijn zeer knappe en geoefende mannen. Thans is men bezig met de organisatie van het 2e regement.

De kolonel Read, die aan het hoofd van deze werving staat, legt veel ijver en beleid aan den dag. Te Napels en te Toskanen is men bezig om een konkordaat met Rome te sluiten.

TURIJN 22 December.

De generaal della Marmora is den 1 dezer uit de Krim naar Parijs vertrokken.

Groot opzien baart de gevangenneming van den pastoor te Verres, in Aosta-thal. Na eene huisonderzoeking, waarbij men vele brieven en stukken heeft gevonden, die hem compromitteerden, is hij gearresteerd en naar de gevangenis van Aosta gevoerd.

— In den tuin van het klooster van Sante Sabine, te Rome, heeft men eene belangrijke ontdekking gedaan, namentlijk te midden van de ruïnen van een prachtig huis, heeft men een gedeelte van de muren van *Servius* ontdekt, die tot fundament van dat paleis hebben gestrekt, 't welk ten tijde der Cesars gebouwd is.

SPANJE.

MADRID, 25 December.

De Minister van Financien heeft bij de Cortes een wets-ontwerp ingediend, waarbij magtiging gevraagd wordt, om met den heer *Pérez* eene overeenkomst te sluiten tot het oprigten van eene naamloze maatschappij tot het verstrekken van krediet aan den handel en de nijverheid. — De maarschalk *O'Donnell* is van zijne ongesteldheid hersteld. — In het geheele land heerscht rust.

DUITSCHLAND.

WEENEN 21 December.

In het leger is de vermindering van het aantal troepen niet zeer gunstig opgenomen. Dat begrijpt zich, want de kans op bevordering is er zeer door benadeeld. Men zegt, dat de vermindering van het leger eene besparing van 110 à 120 millioen 'sjaars zal opleveren.

De Aartshertog *Albrecht* zal van zijne betrekking als gouv. generaal van Hongarije afstand doen, om zich met der woon te Weenen te vestigen.

Graaf *Gijulaj* zal tot gouverneur van Hongarije benoemd worden. Graaf *Coronini* zal, als opperbevelhebber der troepen in de Donauvorstendommen, worden vervangen door generaal *Paar*.

De veldtuigmeesters *von Hess*, *von Gorzkowski* en *von Augustin* zullen tot veldmaarschalken worden benoemd.

BERLIJN 25 December.

De lijkplegtigheid, welke eergisteren ter eere van den overleden vorst *v. Pless*, voorzitter van de eerste kamer, is gehouden, werd met de tegenwoordigheid van den Koning vereerd.

In den voormiddag was in het Russ. gezantschapshotel een dankfeest gehouden, ter gelegenheid van de gelukkige vermeerstering van Kars door generaal *Murawieff*.

DRESDEN, 21 December.

Het *Dresd. Journ.* berigt, dat baron *Sebach*, de Saksiesche gezant te Parijs, in Dresden is aangekomen en over Berlijn naar Petersburg is gereisd, naar men zegt, met eene zending, betreffende de vredes-onderhandelingen.

KEULEN 24 December.

Het ijs heeft zich op sommige plaatsen in den Rijn gezet doch is op vele andere plaatsen nog open. Heden staat de rivier 5 voet 6 duim.

ENGELAND.

LONDEN, 25 December.

Terwijl N. Amerika ten sterkste te velde trekt tegen de heffing van den sondtol, die het eene van die dwaasheden noemt van het oude Europa, welke door Amerika niet kunnen worden goedgekeurd, is de Engelsche pers, en vooral de ministerieële zeer Denemarkens gezind. Buitendien wordt door haar ook ten stelligste bestreden, hetgeen o. a. de N. Amerikaansche minister *Marcy* heeft gezegd in zijne nota aan Denemarken, dat de geheele theorie van het Europeesch evenwigt door N. Amerika als eene hersenschim moet worden beschouwd, en dat Noord-Amerika dus ter wille der eischen van dat evenwigt niets kan goedkeuren, wat het in beginsel afkeurt.

— In de *Morn. Chronicle* leest men:

„Men meent te Berlijn in de best onderrigte kringen,

dat graaf *Esterhazy* geen *ullimatum* naar Rusland overgebracht heeft. Hij is belast om een eigenhandigen brief van den keizer van Oostenrijk aan den Czaar te brengen, maar men denkt, dat de terhandstelling van dezen brief met de aanbieding van definitieve voorstellen wel zou kunnen vergezeld gaan.

„De groote Russiesche krijgsraad heeft besloten, zegt men, tot de ontruiming van al de ondergeschikte stellingen, en de concentratie van al het krijgsvolk op de belangrijkste punten. Odessa zal de eerste plaats zijn, welke van alle strijdkracht ontbloot zal worden. 200 kanonnen zijn reeds van daar weg gevoerd, om naar Nikolaieff overgebracht te worden.

„De Fransche regering heeft onlangs eene uitdrukkelijke klagte tot Oostenrijk gerigt, over het gedrag zijner troepen in de Donauvorstendommen.”

De pakketboot de *Atlantic* is te Liverpool met tijdingen uit New-York van den 12. Dec. aangekomen. De boodschap van den president is met die boot nog niet ontvangen, want zij was nog niet voorgelezen, omdat het bureau in de Kamers der vertegenwoordigers niet was gevormd. De partijen in de Kamer zijn zoo verdeeld, dat men na 45 stemmingen nog geene vereischte meerderheid had. De kandidaat der *Know Nothings* had echter 106 stemmen, terwijl de vereischte meerderheid 112 was.

Uit Washington schrijft men, dat de gezant te Londen berigt had, dat Engeland, ofschoon in de meest welwillende bewoordingen, geweigerd heeft, eenige inlichting te geven omtrent de schending der neutraliteitsregten, die beweerd wordt, dat de Engelsche agenten in de Ver. Staten zouden hebben begaan.

In Kansas heerschte de grootste ongeregeldeheid. Daar de houders van slaven en de voorstanders der afschaffing elk zooveel mogelijk de meerderheid in dien staat zochten te verkrijgen, werkte elke partij er op zooveel leden zijner partij, als maar doenlijk was, zich in Kansas te doen vestigen. Hieruit waren ernstige ongeregeldeheden ontstaan, die de regering niet scheen te willen bedwingen voor al om geene partij tegen zich in het harnas te jagen met het oog op de aanstaande verkiezing van een president.

Uit Kalifornië meldt men, dat men zeer vele diamanten begon te vinden.

De Staten van Salvador, Honduras en Costa Rika hadden te Washington geprotesteerd tegen de wijze waarop de avanturier kolonel *Walker* zich meester had gemaakt van het bewind in Nikaragua. Dit protest strekte vooral, om van het Noord-Amerikaansch kabinet te verkrijgen den nieuwen toestand van zaken in Nikaragua niet te erkennen. De regering te Washington had echter op dat protest geen acht gegeven en reeds een verdrag gesloten met den minister van buitenlandsche zaken kolonel *Walker*. Het scheen met dezen staat dus even te zullen gaan als met Texas.

LONDEN, 26 December.

De *Morning Post* zegt dat de bevalling van keizerin *Eugenie* tusschen 15 en 25 Maart wordt te gemoet gezien.

— De *Neptune* van 120 stukken, welke onlangs naar de Middellandsche zee werd gezonden, ter zake van het geschil met Napels, is te Spithead teruggekomen.

— De *Times* drukt de hoop uit, dat — naar het voorbeeld van Zweden — Pruisen, Oostenrijk en geheel Duitschland, zich bij de geallieerde mogendheden mogten voegen.

— De Engelsche bladen zeggen, dat onmiddellijk te Cherbourg een kamp van 40,000 man gevormd zal worden.

FRANKRIJK.

PARIS 25 December.

Bij het budget van 1857 zijn de cijfers voor oorlog en marine gesteld op 340 en 124 millioen francs.

In de zeehavens wordt druk gearheid aan de daargestelling van de 400 vlottende batterijen.

— Het *J. des Débats* levert heden zijn tweede artikel over de redenen, die het sluiten van den vrede bemoeijelijken. Na vroeger daarbij meer bijzonder Rusland te hebben op 't oog gehad, kiest de schrijver thans Engeland tot het onderwerp van zijn onderzoek. Hij begint met aan te nemen, dat de oorlog in 't Oosten voor het Westen niet alleen nuttig, maar zelfs onvermijdelijk was: de onafhankelijkheid van het Oosten van Rusland moest verzekerd worden. Daartoe waren vloten en een leger in 't Oosten noodig, en deed het er weinig toe, of die offensief of alleen defensief handelden, 't geen de zaak was der veldoversten en staatslieden. Die oorlog heeft getoond, dat Frankrijk niet alleen revolutionnaire oorlogen behoefde te voeren, terwijl hij tevens aan Frankrijk zijne plaats heeft hergeven, die het onder de Staten van Europa moet innemen. De vrede zou thans slechts dit werk, door den oorlog gesticht, bevestigen kunnen. Daarom mag men vooral in Frankrijk den vrede zoozeer wenschen. Ook in Engeland is er wel eene partij, die den vrede wil, maar die partij bestaat slechts uit een zeker aantal uitstekende mannen, zonder bij de massa steun te vinden. De oorlog heeft Engeland trouwens nog betrekke-

lijk weinig gekost. Het heeft immers de gelegenheid er door verkregen, zijn handel in 't Oosten aanmerkelijk uit te breiden, zooals onlangs uit de statistieke opgaven is gebleken. Buitendien begrijpt het, dat behalve de Europeesche kwestie, ook de Aziatische in 't Oostersch vraagstuk zal worden beslecht, en dit staat in dadelijk verband met zijne Indische belangen, zoodat het nu ook vooral naar Azië is, dat Engeland het oog wendt. Behalve zijne belangen, drijft ook de Britsche fierheid Engeland tot het voortzetten van den oorlog. Het heeft minder gelukkig strijd gevoerd, dan Frankrijk, en het begeert ook zijne overwinningen. Engeland moge het weten dat het veel minder militair is dan Frankrijk, het is daarom juist zooveel krijgshaftiger. In Frankrijk voert men den Oosterschen oorlog werkelijk met weinig geestdrift, maar het is te veel op militairen voet ingerigt, om den oorlog niet met gelukkig gevolg te voeren; doch het voelt tevens te veel de smartelijke verliezen, die het te lijden heeft, om voor een oorlog, die alleen een politiek doel heeft, met veel ijver bezielde te zijn. Engeland daarentegen voelt wegens zijne geheel andere militaire inrigting die verliezen niet zoozeer. Wel heeft de Britsche Aristokratie haar bloed roemrijk in den krijg vergoten, maar wat het opmerkelijke is, zij deed dit, terwijl die oorlog tevens hare voorregten deed verdwijnen. De twee jaren oorlogs toch hebben meer gedaan, om de gelijkheid in Engeland te bevorderen, dan 20 jaren parlementairen strijd. De gegoede middelstand heeft in Engeland in zijn handel gewonnen, ze gevoelt weinig van het lijden van den oorlog, en ze verkrijgt er eene plaats in het Britsche staatsleven door, die ze niet had kunnen hopen. Is het dus wel te verwonderen, dat die middelklasse, die in Engeland sterker wordt dan inmer, den vrede niet zoozeer begeert, die hare handelsbelangen niet schaaft en hare politieke belangen zoo behartigt? Engeland heeft wel het behoud van 't Europeesch evenwigt als doel van den oorlog gesteld, het wil er echter ook zijnen maritiemen en Oosterschen invloed in behouden en zelfs bevorderen, als dit door den oorlog kan. Om al die redenen is Engeland zoo weinig vredelievend.

In een derde artikel belooft het *J. des Déb.* uiteen te zetten, welke redenen ook Frankrijk ofschoon in mindermate heeft, om nog tegen den vrede te zijn ingenomen.

— Het *J. des Déb.* zeide onlangs, dat er voor de *Univers* niets heiligs was; en het had werkelijk gelijk. Dat zoogenaamd godsdienstig blad beweerde onlangs, dat de vrede zelfs niet wenschelijk was! Thans vindt het aanleiding, om de verdiensten van miss *Nightingale*, wier zelfs-opofferende verpleging van de zieken en gekwetsten in het Oosten haar naam door de geheele wereld roemvol heeft doen bekend worden, te bekinnelen; 't *Univers* tracht te beweren, dat de pogingen van miss *Nightingale* zijn mislukt, en zelfs dat hare protestantsche zusters van liefdadigheid niet hebben gedaan, wat het ultramontaansch blad er van gewacht had. Werkelijk, het baart afschuw, als men ziet, tot welk schandelijk vooroordeel het fanatisme leidt, en op wat wijze sommigen de christelijke liefdadigheid in toepassing brengen.

— In de eerste dagen van December hebben er in het kamp der geallieerden voor Sebastopol groote wedrennen plaats gehad. De renbaan had eene uitgestrektheid van 2003 kwadranten. Hoofdofficieren, waren kommissarissen der wedrennen, waaraan groote prijzen waren verbonden, welke allen door kanonniers behaald zijn. Er hebben eenige ongelukken plaats gehad, waarbij echter geen menschenlevens te betreuren zijn geweest. 's Avonds is er een feestmaal van 150 koeverts gehouden.

MARSEILLE, 26 December.

De pakketstoomboot de *Caïre* is alhier aangekomen met berigten uit Konstantinopel tot 13 Dec. Nopens de koopvaardij schepen aan de Suline monding verneemt men, dat een 12tal schipbreuk hebben geleden. 300 à 400 zouden op den Donau overwinteren.

Uit de Krim verneemt men, dat de Tschernaia nog altijd buiten hare oevers getreden bleef. De bergvlakten van Mackenzie waren allen door schanskorven omgeven. De Russen hebben den 9. de Fransche stellingen te Baga aangevallen, doch met een verlies van 70 dooden en 20 gevangenen zijn zij teruggeslagen.

Generaal *della Marmora* zal naar Turin vertrekken. De kooplieden, wier eerlijkheid in twijfel getrokken wordt, worden uit Balaklava verwijderd en zoeken eene wijkplaats te Kamiesch.

De *Presse d'Orient* zegt, dat generaal *Williams* met de Engelsche officieren krijgsgevangen is gebleven, doch dat hij de in vrijheidstelling der Polen en Hongaren bedongen heeft. Generaal *Kmetz* was dan ook met hen te Erzerum aangekomen.

Generaal *Murawieff* had eene kolonne naar Achalzieh gedetacheerd. Het garnizoen van Kutaïs trok op Gori terug, om de bergpassen, welke den toegang tot Georgie verschaffen, te verdedigen.

Halim pachá had bevel ontvangen naar Erzerum te vertrekken.

ADVERTENTIEN

Zeyst, 25 December 1855. Na kortstondige ziekte overleed heden CORNELIA HENDRICA WALEMAN, zeer betreurd door hare betrekkingen en inzonderheid door mij, wie zij gedurende 38 jaren met den meesten ijver en getrouwheid heeft gediend.
Wed. PRONCKERST, geb. THIERRIJ DE BIJE.

De ondergeteekende betuigt bij deze, ook namens hare kinderen, haren welmeenenden dank voor de blijken van deelneming bij het overlijden van haren dierbaren Echtgenoot, van zoo vele zijden ontvangen.
Utrecht, Wed. L. VAN DER WURFF, 27 Dec. 1855. VAN RIJN.

Gevoelig voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde Zuster en Behuwdzuster, Mejufvrouw L. C. M. VAN VLISSINGEN, Wed. H. DE BRUIN, betuigen wij onzen hartelijken dank.
Utrecht 27 December 1855.
CHR. VAN TONGEREN VAN VLISSINGEN. P. E. THUERÉ.

Het Bestuur der Hollandsche Sociëteit van Levensverzekeringen, opgericht in den jare 1807, te Amsterdam, adverteert, dat van 1° Januarij 1856, dagelijks ten kantore van gemelde Sociëteit, in de Reguliers dwarsstraat bij het Koningsplein, X 301, zal geveceerd worden ter betaling der gewone JAARLIJKSCHE UITDEELING, verschenen den 31. December 1855, over het door de Aandeelhouders bijeengebragte Fonds.
De Directeur, P. LANGERHUIZEN.

ECHTSCHIEDING.

Bij vonnis der Arrondissements Regtbank te Utrecht, van Woensdag den 3. October 1855, bij verstek gewezen, beteekend den 13. October daarna, is het Huwelijk tusschen MARIA MARTHA VAN LIEFLAND, zonder beroep, wonende te Utrecht, en HENDRICUS VAN SCHAICK, die laatstelijk heeft gewoond te Utrecht, doch thans geen bekend verblijf in het Koninkrijk heeft, verklaard door echtscheiding te zijn ontbonden.
Voor deugdelijk uittreksel,
De Procureur voor genoemde Maria Martha van Liefland geoccupeerd hebbende,
Mr. N. F. VAN NOOTEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 28sten December 1855, des namiddags ten één uur, zal, onder nadere goedkeuring, door Curatoren der Hoogeschool te Utrecht, in de Senaatkamer dier Hoogeschool, worden aanbesteed:
Het doen van de noodige herstellingen en het onderhoud van al de Akademische gebouwen, met leverantie van alle daartoe benodigde materialen, van 1 Januarij tot ultimo December 1856.
Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving.
Het bestek van de bovengemelde aanbesteding zal, behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur der provincie Utrecht, ter lezing liggen, te Utrecht, in het Koffijhuis den Bak, in de Lijnmarkt; en in het Haagsche Koffijhuis, op het Vreeburg.
Zullende den achtsten dag vóór de aanbesteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, beginnende des namiddags ten één uur in den Hortus Medicus.
En voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den opzigtder der Akademische gebouwen, den heer C. A. Bol van Buuren, achter Klarenburg, te Utrecht.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaterdag den 5. Januarij 1856, des namiddags ten een ure, ten stadhuije in het openbaar aanbesteden:
Het aanleggen van overdekte in plaats van opene Straatgoten tusschen de Oude en Nieuwe Gracht, van af de Tolsteegbarrière tot aan de Zuilenstraat.
Het bestek ligt ter inzage aan Stads Timmerhuis, achter Klarenburg. Aanwijzing zal plaats heb-

ben op Maandag den 31. December 1855, des voormiddags ten tien ure, te beginnen in den Naauwen Doelen.
Utrecht, 24. December 1855.
De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

HOUTVERKOOPINGEN.

De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeijst, zal Vrijdag 28 December 1855, op Dennenburg en Broekbergen, in de gemeente Driebergen, publiek verkoopen: Zware EIKEN, BEUKEN, POPULIER BOOMEN en EIKEN HAKHOUT.
Woensdag 2 Januarij 1856, op Hoog Canje, in de gemeente Zeijst, zware DEKSPARREN, REKHOUTEN, BOONSTAKEN; BLOEMSTOKKEN en BRANDHOUT.
En Vrijdag 4 Januarij 1856, in de Zwaan, te Zeyst, EIKEN, ELZEN en ESSCHEN HAKHOUT, zware WILGEN, DOORNEN en APPELBOOMEN, TAKKEBOSSEN en BRANDHOUT, staande op Rhijnwijk en Schoonoord. Alle dagen om 10 ure te beginnen.

Men zal op Zaterdag den 19den Januarij 1856, des namiddags ten 5 ure, aan het lokaal der openbare verkooping te Utrecht, achter St. Pieter, wijk F numero 363, veilen en verkopen:
1. Eene zeer solide HUIZING met ERF, GROND en TUIN, staande en gelegen te Utrecht, voor Klarenburg, wijk D Nr. 221, kadaster sectie C Nr. 1576, als huis en erf groot 92 ellen:
Bestaande in Vliering, groote en kleinere Zolder, zes Boven- en vier Benedenkamers, Keuken, Kelder en Tuin met Plaats.
Laatst bewoond geweest door wijlen den Heer G. v. Golstein.
Te aanvaarden 1 Mei 1856.
En 2. Eene KAMER of WONING, staande te Utrecht in de Teelingsteeg, ook wel genaamd kleine Eligensteeg, wijk A Nr. 710, kad. sectie B Nr. 1554, huis en erf groot 20 ellen.
Te aanvaarden 15 Maart 1856.
Deze verkooping zal geschieden ten overstaan van den te Utrecht residerenden Notaris NICOLAAS DE GRAAF.

Voorloopig Berigt.
In het laatst der maand Februarij of begin der maand Maart 1856, dag en uur nader te bepalen, zal te Utrecht, ten overstaan van den Notaris DWARS, in het openbaar worden verkocht: Een hecht-sterk, goed ingerigt en wel onderhouden HEERENHUIZING, bestaande in veertien Kamers voor het meerendeel van stookplaatsen voorzien, zooals domesticke en andere Kamers, Zolders, Vliering, Keuken, Kluiskeiders, aan de gracht uitkomende en binnen's huis, grooten Tuin met Tuinhuis en Oranjerie en verder vele gerijfelijkheden, staande en gelegen te Utrecht, aan de Oudegracht, westzijde, tusschen de Hamburger- en Gaardbruggen. Te aanvaarden met Mei e. k. of zooveel vroeger, als het zal zijn ontruimd.

TE HUUR OF TE KOOP,

Met Februarij of eerder, een WINKELHUIS, op het beste gedeelte der stad Utrecht, aan het water uitkomende, met vijf Kamers en Keuken, Kelder en Zolder. Te bevragen met franco brieven L. D. aan het bureau dezer Courant.
Men verlangt met primo Mei eerstkomende of eerder te Huren: een Logeabel HEERENHUIS met Tuin, in de omstreken van Buantik, Odijk of Werkhoven. Hierop reflecterende gelieve onder opgave van huurprijs, met franco brieven onder Letter A. W. te adresseren bij de Boekhandelaars WEYTINGH en v. d. HAART, Warmoesstraat bij de Wijde Kerksteeg I. 25 te Amsterdam.

KRUID- & VUURWERK.

Zeer geschikt voor oudejaarspret, zoo als VOETZOEKERS, KLAPPERS, CHINEESCHE ROTJES, ZWERMPOTTEN & SEBASTOPOL

VUURLAMPEN, ROMEINSCH KAARSSSEN, enz. Ook PERCUSSIONS voor Schutter- en Militaire geweren, als ook gewoon en best Engelsch KRUID, bij RUIJSCH op de Mariaplaats.

Van de Commissie zijn Vriesche Aardappelen te verkrijgen in den kelder aan de Drieharingsteeg, tegen civiele prijzen.

WAARSCHUWING!!

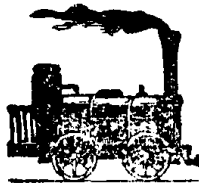
Vernomen hebbende, dat zich uitventers niet ontzien, hunne goederen, als van mij afkomstig en op mijnen naam het publiek aan te bieden, zoo vindt zich de ondergeteekende verpligt, zijne geëerde begunstigers hiervoor te waarschuwen, wordende zijne Kleedingstukken nergens verkocht dan aan zijn Etablissement. Lijnmarkt No. 45.
L. EBERS.
P. S. Gaat voort met den finalen uitverkoop wegens vertrek naar Buitenslands, à tout prix raisonnable.

Men vraagt in Gelderland een Pannembakkersbaas, bewijzen van kunde in alles wat tot zijn vak behoort, als ook van goed gedrag kunnende overleggen. Brieven franco onder letters A. Z, bij den Boekhandelaar H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

OESTERBERICHT.

Bij J. C. VAN DEN BRINK, op de Vischmarkt, is heden aangekomen eene beste versche partij ZEEUWSCHE, TEXELSCHIE en ENGELSCHIE OESTERS, voor eenen civielen prijs; de Zeeuwsche voor 1 gulden 50 cents de 100 en de Texelsche en Engelsche voor 2 gulden en 30 cents de 100. Verzoeken UEd. gunst en recommandatie.

NEDER- LANDSCHE
RHIJN- SPOORWEG-
MAAT- SCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend dat, de MARKT-TREINEN na den 24sten dezer, tusschen Utrecht en Rotterdam zullen ophouden te loopen.
Amsterdam 22 December 1855.
De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
B. DONKER CURTIUS, President.
J. C. S'JACOB, Secretaris.

MACAULEY,
HISTORY OF ENGLAND,
Vol IV—VIII Tauchnitz Edition,
is voorhanden bij W. F. DANNENFELSER, te Utrecht.

Bij den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is voorhanden:
Utrechtsche Provinciale en Stads Almanak voor 1856.
Met Wetten en Besluiten à f 1,40.
Idem zonder Wetten . . - 0,75.
Door hem is uitgegeven:

VOLKS ALMANAK
VOOR NEDERLANDSCHE PROTESTANTEN,
onder redactie van Mr. J. I. D. NEPVEU en Dr. A. VAN TOORENENBERGEN. 14 vellen druks met 4 platen. Prijs f 0,70.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Dec.	Uur.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Therm. F.	Afwijk. d. temp.	Voel- tigh.	Gev. regen.	Aanmerkingen.
23	2	zzw.	15.0	756.14	33.6	—	7.9	0.91	3.6 Betrokken.
10	2	z.	3.0	54.91	36.9		1.00	3.9	Idem.
24	8	zw.	18.0	54.85	39.6		0.98	1.1	Bewolkt.
2	zw.	19.0	57.74	42.4	+ 4.9	84	0		Bijna heider.
10	zzw.	11.0	57.4	39.0		90	0		Ligt bewolkt.
25	8	zzw.	8.0	57.53	38.8		93	0	Betrokken.
2	zzw.	4.0	56.33	41.0	+ 4.1	93	0.2		Idem.
10	zzo.	7.5	51.97	37.6		87	0		Idem.
26	8	zzw.	9.5	50.48	41.0		91	0.1	Idem.
2	z.	18.0	47.98	43.9	+ 8.6	84	0.7		Zw. bewolkt.
10	zzw.	20.0	48.29	45.1		81	0		Idem.
27	8	zzw.	6.5	54.40	42.8		91	0	Idem.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

**Zitting van de Eerste Kamer der
Staten-Generaal.**

In de bijeenkomst der Eerste Kamer van den 24. Dec. zijn, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet, 1° strekkende tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen; 2° betreffende het aanleggen van den weg van Uden naar Overlangel; 3° tot vaststelling der begroting voor de Landsdrukkerij.

Bij de daarop gevolgde beraadslaging over het ontwerp van wet, betreffende het subsidie aan de Maatschappij van Weldadigheid, heeft de heer *van Rijkevorsel* die voordragt bestreden, voornamelijk omdat het subsidie verlangd wordt voor eene bijzondere onderneming, welke geldelijke administratie niet aan kontrôle van wege het Rijk onderworpen is; omdat de aanvraag niet is een gevolg van buitengewone omstandigheden, en niet dient om de zaken der Maatsch. voor de toekomst te regelen, maar om een tekort te dekken, dat eerlang door een nieuw tekort gevolgd kan worden. Het stelsel om de zaken der Maatsch. v. Weld. door subsidien gaande te houden kon hij niet goedkeuren.

Nadat de minister van Binnenl. Zaken de gemaakte bedenkingen had beantwoord, is het ontwerp aangenomen met 22 tegen 1 st. (van den heer *v. Rijkevorsel*).

De Kamer is gescheiden tot donderdag aanst., als wanneer in de eerste plaats beraadslaagd zal worden over de ontwerpen van wet betreffende de bekrachtiging van provinciale belastingen, en tot wijziging der wet op het gedistilleerd.

Zitting van de Prov. Staten

van Dingsdag den 18. December 1855.

De *Voorzitter* opent de vergadering, de griffier leest het gebruikelijk gebed; de notulen der zitting van 11 December jl. worden voorgelezen en goedgekeurd.

De *Voorzitter* doet mededeeling van een schriftelijk bericht van den heer *Jongeneel*, waarin deze te kennen geeft, dat hij, door ongesteldheid van een' zijner bloedverwanten, de vergadering niet kan bijwonen; verder van een' brief van heeren Gedeputeerde Staten, inhoudende kennisgeving van het overlijden van den heer *G. Duuring*, lid van Gedeputeerde Staten dezer provincie; op voorstel des Voorzitters worden beide brieven voor kennisgeving aangenomen.

De *Voorzitter* stelt voor om nog gedurende deze zitting, op een' nader te bepalen dag, tot de benoeming van een lid van Gedeputeerde Staten, in de plaats van wijlen den heer *G. Duuring*, over te gaan.

De heer *Menso* merkt op, dat ofschoon de Provinciale wet geene bepaling inhoudt, die het opvolgen van het voorstel des Voorzitters verbiedt, toch zoodanige bepaling tegen de benoeming van Wethouders, wanneer door het opvallen hunner betrekking, te gelijkertijd eene vakature in den gemeenteraad ontstaat, in de Gemeentewet voorkomt; Z. M. de Koning heeft dan ook de benoeming eens Wethouders te Wijk bij Duurstede vernietigd.

De *Voorzitter* voert hier tegen aan, dat hetgeen de Gemeentewet ten opzichte van de benoeming van Wethouders inhoudt, in de Provinciale wet met betrekking tot de benoeming van leden van Gedeputeerde Staten niet gevonden wordt; de zaak staat naar zijn oordeel ook niet gelijk; de gemeenteraad is een permanent ligchaam, dat kan bijeengeroepen worden, wanneer de Voorzitter dit noodig oordeelt; de Provinciale Staten daarentegen vergaderen slechts op bepaalde tijden, alleen na bekomen magtiging van den Koning. Binnen twee maanden moet, volgens de Provinciale wet, in de vakature in het collegie van Gedeputeerde Staten worden voorzien. Door de benoeming uit te stellen, zal men dus aan het Gouvernement de verplichting opleggen, om binnen twee maanden, eene buitengewone vergadering der Provinciale Staten te doen plaats hebben. Bovendien is het mogelijk, dat binnen twee maanden een lid der Provinciale Staten kome te overlijden, of op eene andere wijs ophoude lid dezer vergadering te zijn, en daardoor de vergadering op nieuw onvoltallig worde.

De heer *Menso* neemt genoegen met de door den Voorzitter gegevene opheldering.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel des Voorzitters besloten.

De heer *Ackersdijk* brengt een voorloopig verslag uit, namens de commissie, belast met het onderzoek naar de beste wijze om het in de provinciale Staten behandelde door de drukpers openbaar te maken; welk verslag inhoudt de pogingen door de komm. aangewend en de redenen, waarom zij hare taak nog niet heeft kunnen volbrengen.

De *Voorzitter* stelt voor het verslag der komm. ter griffie, ter inzage van de leden, te leggen en de zaak in eene volgende vergadering te behandelen; dien overeenkomstig wordt besloten.

In behandeling zijn de voorstellen der komm. aangaande het onderwerp der Geldersche valei, strekkende: 1°. om het plan der komm. goed te keuren. 2°. om eene komm. te benoemen om, gezamenlijk met eene komm. uit de provinciale Staten van Gelderland, de uitvoering van dat plan voor te bereiden; welke komm. echter eerst in werking treden zal na bekomen kennisgeving, dat de regering tot de uitvoering van het plan besloten heeft, en 3°. om magtiging van Z. M. den koning te verzoeken tot voortzetting der werkzaamheden door de komm. na het sluiten der statenvergadering.

De heer *van Beeck Calkoen* stelt, namens de komm., als amendement op het 1°. voorstel, voor: het uiten van den wensch, dat de komm. van uitvoering de belangen der Achterbergsche hooilanden onder Rhenen, en daartegenover liggende landen onder Bennekom, in het oog houden en de daartoe noodige werken in het plan opnemen moge.

De heer *Ackersdijk* verheugt zich over dit amendement en zal er gaarne zijne stem aangeven, doch hij oppert het bezwaar of het heropenen van de discussie bij de behandeling van een voorstel, waarover in eene vorige vergadering de stemmen hebben gestaakt, geoorloofd zijn en of dus nog amendementen kunnen worden voorgesteld.

De *Voorzitter* deelt niet in het bezwaar van den heer *Ackersdijk*, en meent dat het regt tot het voorstellen van amendementen nog bestaat, dewijl de discussie op nieuw wordt geopend. Ook bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is meermalen het beginsel aangenomen, dat vóór het besluiten over een voorstel, waarover de stemmen hebben gestaakt, de discussie op nieuw geopend wordt. In art. 76 der Provinciale wet wordt gezegd *het nemen van een besluit wordt uitgesteld*, niet dat de stemming herhaald wordt; ook in die uitdrukking ligt de hernieuwing der discussie opgesloten. Gaan wij daarenboven het doel der herstemming na, dan kunnen wij daarvoor geen ander aannemen dan, om zoo mogelijk de vergadering tot het nemen van een besluit te leiden; voor dit oigmerk is de discussie zeer dienstig, daar zij de leden, die men niet kan aannemen, dat zonder grond van gevoelen zullen veranderen, tot eene andere zienswijs brengen kan. Nog merkt Spr. op, dat er bij de latere vergadering leden kunnen tegenwoordig zijn, die op de vroegere afwezig waren; die leden hebben de discussie niet bijgewoond, welligt zullen zij in eene zoo onzekere zaak, als die welke tot staking van stemmen aanleiding geeft, de voorlichting hunner medeleden wenschen.

De heer *Ackersdijk* zegt den Voorzitter dank voor zijne inlichting en erkent gaarne, dat wanneer het is uitgemaakt, dat vóór de herstemming de discussie heropend wordt, het regt tot het voorstellen van amendementen nog aanwezig is.

De *Voorz.* zegt, dat zijne bezwaren tegen het eerste voorstel der komm., door de voorgestelde wijziging, zijn weggenomen; hij moet echter den leden doen opmerken, dat hij zich, hoewel hij eenige bedenkingen tegen dat voorstel in de laatste vergadering heeft geuit, niet verklaard heeft tegen het leggen der bewuste sluis, maar alleen heeft verlangd, dat men de komm. daaromtrent niet aan banden leggen zoude.

De heer *Lagerweij* betuigt zich te verheugen over de door de komm. voorgestelde wijziging; zij stemt geheel met zijne zienswijze overeen.

De heer *v. d. Poel* merkt op, dat er behalve de genoemde landen, meerdere lage landen zijn, bijv. onder Veenendaal, Renswoude, Amerongen, enz., die aanspraak hebben om in de voorregten, (d. i. om tijdelijk geïnundeerd te worden) welke worden toegestaan, te deelen. Hij acht daarom de vermelding dier landen wenschelijk.

De *Voorz.* zegt, dat hij als voorzitter der Staatskommissie, de verzekering kan geven, dat het doel der commissie niet is eenig gedeelte der landen te benadeelen en dat hij overtuigd is, dat het belang der verschillende landen zal in het oog gehouden worden.

De heer *v. d. Poel* zegt bevredigd te zijn, door de door den heer voorzitter gegevene opheldering.

De heer *Menso* zegt, dat het bevreemding baren zou, wanneer de heer *v. d. Poel* en hij, de eenige leden dezer vergadering, die in de genoemde streken goed bekend zijn, in gevoelen verschilden; men zou daaruit kunnen opmaken, dat de zaak niet van groot gewigt is; ten slotte verklaart Spr. zich met het denkbeeld van den voorzitter te vereenigen.

De *Voorz.* sluit de discussie over het gewijzigde eerste voorstel, 't welk wordt aangenomen met 34 tegen 2 stemmen.

2. voorstel.

De *Voorz.* merkt op, dat tegen dit punt der konklussie bij hem eenige bedenkingen zijn ontstaan; zij betroffen niet de benoeming eener komm. van vijf

leden, maar de bijvoeging; dat de komm. van uitvoering eerst in werking treden zal, na bekomen kennisgeving, dat de regering tot het uitvoeren van het plan besloten heeft. De stand der zaken is, naar zijn oordeel, deze: aan uwe vergadering is om het verleen van eene subsidie tot het uitvoeren der werken gevraagd, aan u zijn de plannen medegedeeld; het gouvernement gaf te kennen, dat daartegen geene groote bezwaren zijn; bij het departement van oorlog toch waren de bezwaren gering, bij het departement van binnenlandsche zaken is het plan en gros goedgekeurd; het gouvernement heeft het plan onderzocht, en dus niet over het hoofd gezien, dat aan de uitvoering daarvan groote kosten verbonden zijn. — Ligt nu in een en ander de stilzwijgende goedkeuring van het gouvernement niet opgesloten? Eene uitdrukkelijke goedkeuring kan men niet zoo spoedig verwachten, daar zij eerst verkregen kan worden door eene wet, uitgaande van de wetgevende magt. — Benoemt deze vergadering eene commissie, gebonden door de slotbepaling van het 2. voorstel, dan zal deze niets kunnen uitrigten, vóór dat die wet in het leven is geroepen, en de te verleen som, die mischien eerst op de rijksbegroting van 1857 zal voorkomen, is bepaald. In Gelderland bestaat eene komm. tot hetzelfde einde, zij is niet gebonden; zal deze vergadering de door haar te benoemen komm. nu aan banden leggen? Naar het oordeel van Spr. is het beter, dat de vergadering dit niet doet, opdat later niet blijken zoude, dat de komm. vergeefschen arbeid gedaan had. De Staats-komm. heeft drie jaren aan het onderzoek der zaak besteed, het zou te betreuren zijn, wanneer de zaak nu weder gedurende een jaar of langer werd uitgesteld.

De heer *v. Beeck Calkoen* verdedigt het voorstel met betrekking tot het min of meer bestaansbare eener commissie, welke werkring op een' niet bepaalden tijd aanvangt. Eene niet permanente vergadering kan zeer ligt noodzaak worden, om op die wijze eene komm. te benoemen.

De heer *Menso* zegt, dat naar zijne zienswijs, deze vergadering in den regel commissiën benoemt tot het doen van zaken, die van de vergadering zelfe uitgaan. De in behandeling zijnde zaak daarentegen gaat van de regering uit, die aan ons subsidie vraagt; het scheen aan de commissie, en speciaal aan mij, vreemd toe, om in de gegeven omstandigheden eene komm. te benoemen, zonder daarbij eene bepaling te maken aangaande den aanvang van hare werkzaamheden; Spr. stelt daarom voor, als wijziging in het voorstel, op te nemen de woorden: *zoodra het gouvernement het noodig oordeelt*.

De *Voorzitter* zegt dat, naar zijne meening, hetgeen de heer *Menso* wil, reeds in het voorstel ligt opgesloten; de komm. mag na het sluiten dezer vergadering, met hare werkzaamheden, zonder toestemming des Konings, niet voortgaan. Ligt in die toestemming de goedkeuring der regering niet genoegzaam opgesloten?

De *Voorzitter* vraagt den heer *Menso* of hij zijn voorstel schriftelijk wenscht in te dienen?

De heer *Menso* trekt zijn voorstel in. Hij beschouwde het slechts als een expédient; het komt hem echter voor, dat wanneer de Koning zijne toestemming aan de komm. geeft, de regering haar besluit nog in reserve houdt, waardoor de uitslag van dat besluit immer eenigzins onzeker blijft. — De discussie over het 2e voorstel wordt gesloten en de *Voorzitter* stelt voor om het 2e voorstel in twee gedeelten te splitsen en die afzonderlijk in stemming te brengen; waarmede de vergadering zich vereenigt. Tot de benoeming der komm. (1e gedeelte van het 2e voorstel) wordt zonder hoofdelijke stemming besloten; het 2e gedeelte van het 2e voorstel wordt verworpen met 32 tegen 4 stemmen. Het 3e voorstel wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt voor om tot leden der genoemde komm. van uitvoering dezelfde heeren te benoemen, die leden van de Staatskomm. zijn geweest, te weten, de heeren *Menso*, *van Asch van Wijck*, *van Beeck Calkoen*, *Harmsen* en *Strick van Linschoten*, welke zonder hoofdelijke stemming benoemd worden. — Aan de orde is het benoemen der komm. tot herziening der reglementen van den Lekdek boven en beneden dams.

De *Voorzitter* stelt voor eene komm. van vijf leden te benoemen.

De heer *van Beeck Calkoen* is voor eene komm. van drie leden, terwijl de heer *Verloren* het benoemen eener komm. van vijf leden aanbeveelt, omdat, naar zijn oordeel, gedachtenwisseling der zaak tot voordeel strekken zal.

De heer *van Beeck Calkoen* meent, dat het werk der komm. zich tot redaktie bepaalt, en dat die redaktie met meerdere gemakkelijheid door drie leden, dan door vijf leden zal worden tot stand gebracht.

De heer *Broers* gelooft, dat er in de komm. nog wel sprake van beginsels zal zijn, en is daarom voor eene komm. van vijf leden.

De heer van Beek Calboen is van gevoelen, dat men het met kleiner getal, ook ligter omtrent beginsels zal eens worden. — Bij de stemming verklaren zich 33 stemmen voor de komm. van vijf leden en 3 stemmen voor die van drie leden.

De Voorzitter herinnert, dat naar aanleiding van art. 28 van het reglement van orde, de vergadering zelve de benoeming moet doen. — Bij de stemming over het 1e lid der komm. verkrijgt geen der aanwezigen leden de volstrekte meerderheid; vóór de tweede stemming verzoekt de heer Ackersdyck (op wien zich verscheidene stemmen vereenigd hebben) om niet in aanmerking te komen, daar het benoemen van eene komm. in deze tegen zijn gevoelen is.

De heer Asch van Wijck (op wien zich mede verscheidene stemmen vereenigd hebben) verzoekt verder niet in aanmerking te komen. — Tot leden der komm. worden benoemd de heeren van Hoytema, van Thyll van Serooskerken [van Zuylen, Verloren, van Beek Calboen en van Nooten, (bij de benoeming van het tweede lid der komm. had ook de heer Ras zijn verlangen te kennen gegeven, om niet in aanmerking te komen).

De Voorzitter zegt, voor het vragen der magtiging voor de komm. tot het voortzetten harer werkzaamheden, na het sluiten dezer vergadering, aan Z. M. den koning, te zullen zorg dragen.

De heer Menso stelt voor om den uitslag van den arbeid der komm. te doen drukken; dien overeenkomstig wordt door de vergadering besloten.

De Voorzitter stelt den leden voor om op Zaterdag den 29. December a. k. des namiddags te 1½ ure bijeen te komen, ten einde over te gaan tot de benoeming van een lid van Gedeep. Staten, en tot overweging van het verslag der komm., belast met het onderzoek naar de beste wijze, om het in de provinciale staten behandelde, door de drukpers, openbaar te maken. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De vergadering wordt door den Voorzitter gesloten.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort.

van Maandag, den 20. December 1855.

Voorzitter Mr. A. G. Wijers.

Tegenwoordig zijn 11 leden; afwezig de heeren v. Bel, v. d. Bergh, Gordon en Verloren.

De notulen der vorige vergadering worden na lezing goedgekeurd.

Aan de orde van beraadslaging is het ontworpen besluit, bepallende het maximum van den bij art. 25 der armenwet bedoelden onderstand, dat in 1856 aan behoeftigen kan verstrekt worden. — Met alg. alg. vastgesteld.

Voorstel omtrent het verzoek tot behoud van den rentenstandaard bij de bank van leening over 1856. Geldrenten van 50 cents tot f 60.— 150/0; van f 60.— tot f 100.— 120/0; van f 100.— en daarboven 7½ % s jaars). — Met alg. st. aangenomen.

Ingekomen zijn: 1e goedkeuring van Gedeep. Staten op het ter vorige vergadering genomen besluit tot eene af- en overschrijving op de begrooting over 1855; 2e. Koninklijke goedkeuring op de raadsbesluiten, houdende afschaffing van de plaatselijke belasting op 't gemaal en van het marktgeld op de boter; 3e. besluit waarbij Zr. Ms. beslissing nopens de plaatselijke direkte belasting (hoofdelijke om-lag) is verdaagd tot het einde der maand Februarij 1856. — Voor informatie aangenomen.

Een voorstel van het lid v. Beek, strekkende om bij den Min. van Binnenl. zaken aan te dringen op eene spoedige goedkeuring van het reglement en tarief voor de algemeene begraafplaats. Na eenige discussiën stelt de Voorz., opmerkende dat die goedkeuring is verdaagd tot ult. December a. s., voor, om te wachten tot in de volgende maand en alsdan tevens eene spoedige beslissing te vragen op het raadsbesluit tot heffing van de pl. direkte belasting. Dienovereenkomstig besloten.

Uithoofde eene vaste raadsvergadering volgens het reglement van orde invalt op 25 Dec. (Kersmis), stelt de Voorz. voor, haar geen voortgang te geven; en geeft vervolgens te kennen dat het ontwerp reglement voor het belastingstelsel nagenoeg voltooid is, waarom Spr. voorstelt om de daartoe betrekke-

lijke stukken als te dezer vergadering ingekomen te beschouwen en ze, na te zijn gedrukt, in de Afdeelingen te onderzoeken. — Dienovereenkomstig besloten.

De zitting is daarna gesloten.

§— In de memorie van toelichting gevoegd bij 't ontwerp van wet tot herziening der tabel, regellende de verdeling des Rijks in kiesdistricten en tot, wijziging van eenige bepalingen der kieswet, aan de Tweede Kamer toegezonden, komt 't volgende voor: of bij het in 1850 aangenomen stelsel van groote districten, in den regel van 90,000 zielen, behoort te worden volhard. Op zich zelf beschouwd schijnt haar dit stelsel hoofdzakelijk om twee redenen niet de voorkeur te verdienen: 1º, omdat daardoor het gemeenschappelijk overleg der kiezers belemmerd wordt; 2º, omdat door groote kiesdistricten alle minderheden worden opgelost.

Indien het derhalve thans eene eerste regeling dezer zaak gold, de regering zou niet aarzelen, aan het stelsel van kleine distrikten de voorkeur te geven. De zaak is echter thans niet meer in haar geheel. Gedurende vijf jaren heeft het in 1850 aangenomen stelsel gewerkt; de kiezers hebben er zich langzamerhand in gevoegd; betrekkingen zijn hier en daar aangeknoopt en het schijnt dus niet geraden, om hetgeen in dat vijfjarig tijdvak tot stand is gekomen, plotseling weder af te breken. In deze omstandigheden heeft de regering, in overeenstemming met de meerderheid der kollegien van gedeputeerde Staten, de wenschelijkheid erkend om de tegenwoordige indeeling in den regel te behouden, maar het beginsel van kleine distrikten daar toe te passen, waar de kiezers eene splitsing van het distrikt verlangen en daartegen overigens geen bedenkingen bestaan, of waar, ten gevolge van vermeerderde bevolking, eene geheele verandering der tegenwoordige distrikten gevorderd wordt.

Volgens de verkregene opgaven bereikte de bevolking van het Rijk op 21 December des vorigen jaars het cijfer van 3,195,209 zielen. Met het oog op den in art. 77 der Grondwet gestelden regel, moet derhalve het getal leden der Tweede Kamer met drie worden vermeerderd. De districten, waarin de drie nieuwe leden gekozen moeten worden, wijzen zich als van zelf aan. De gemeente Amsterdam heeft, boven de bevolking vereischt voor het kiezen van 5 leden, nog een getal van 25,364 zielen over, welke met het oog op de weinige zielen, die er bij toepassing van art. 77 der grondwet op de geheele bevolking overblijven, niet kunnen worden veronachtzaamd, en al-zoo door toevoeging van andere gemeenten tot zoodanig cijfer behooren te worden gebracht, dat er in het vervolg zes leden kunnen worden gekozen. Het tweede nieuwe lid schijnt in de provincie Friesland te moeten worden benoemd, waar bij de toeneming der bevolking in dat gedeelte des rijks het getal der te kiezen leden in de ongunstigste rede tot het zielen-tal staat.

Het distrikt, waarin het derde nieuwe lid verkozen moet worden, zal wegens de sterke toeneming van bevolking in de provincien Zuidholland en Noordbrabant, in het midden des rijks zijne plaats moeten vinden. Na gehouden overleg met de gedeputeerde Staten dezer beide provincien is het 't geschiktst voorgekomen, daartoe het distrikt Gorinchem aan te wijzen, hetwelk dan door bijvoeging van eenige gemeenten van Zuidholland Noordbrabant en Gelderland tot een dubbel distrikt zou worden gevormd.

§— Bij het onderzoek in de afdeelingen van het wets-ontwerp omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardij-schepen, hebben vele leden der 2e Kamer zich beklaagd over de wijze, waarop de Regering deze zaak heeft behandeld.

Daar een gelijk wetsvoorstel reeds in de vorige zitting in de afdeelingen was behandeld, hadden zij verwacht, dat de Regering, als zij in de tegenwoordige zitting op de zaak terug kwam, blijf zou hebben gegeven van de zucht, om zooveel mogelijk aan de door de kamer geuite wenschen te voldoen en de geopperde bezwaren uit den weg geruimd. Voor zover de Regering aan het oorspronkelijk ontwerp mogt blijven vasthouden, vloeide men zich, dat zij hare redenen daarvoor in de memorie van toelichting tot het nieuwe ontwerp ontwikkelen zou.

De thans behandelde voordragt heeft, naar oordeel der bedoelde leden, die dubbele verwachting te leur gesteld. Het tegenwoordig wets-ontwerp zeiden zij, stemt in de hoofdzak met het vroeger overeen, en de daarbij gevoegde memorie van toelichting behelst weinig meer dan hetgeen in die, dat vorige ontwerp gevoegd, te lezen stond. Het is als of men bij het stellen dier memorie den inhoud van het voorloopig verslag van 8 Julij zooveel mogelijk ter zijde heeft willen laten.

De Regering heeft, volgens dezelfde leden, in deze zaak eene gedragslijn gevolgd, die niet strekken kan tot bevordering van het gemeen overleg tussehen haar en de volksvertegenwoordiging. Het deed hun leed, tot de bloote verwijzing van het vorig verslag te moeten overgaan, ook omdat daardoor alweder de afdoening van een wets-ontwerp moest worden vertraagd, naar welks vaststelling door de belanghebbenden in handel en scheepvaart reikhalzend wordt uitgezien.

Tegenover het tot nu toe ontwikkeld gevoelen stond dat van vele andere leden, die niet konden toegeven, dat de Regering in deze zaak zoo verkeerdelijk had gehandeld. Zij heeft het beginsel gevolgd, dat een voorstel des Konings, hetwelk bij de sluiting eener zitting der Staten-Generaal onafgedaan blijft, daar door van zelf vervallen is, en dus, zoo het in de volgende zitting weder wordt ingediend, als een geheel nieuw voorstel moet worden beschouwd en behandeld.

Maar daarenboven is het er verre af, dat de Regering in dit geval de vroeger geuite gevoelens niet had geraadpleegd. Men behoeft het wets-ontwerp slechts in te zien om zich van het tegendeel te overtuigen. Juist naar aanleiding van dat verslag, zijn daarin vele veranderingen gebragt, die evenzoo vele verbeteringen zijn. Waar de Regering zich met de ingebragte bedenkingen niet kon vereenigen, heeft zij de wet gelaten zoo als die was, en daardoor die bedenkingen feitelijk beantwoord.

Intusschen werd ook door deze leden de overtuiging uitgedrukt, dat eene spoedige afdoening der zaak zou zijn bevorderd, ingeval de mem. van toelichting van het op nieuw ingediende wets-ontwerp tot mem. van beantwoording had gestrekt van het voorl. versl. van 8 Julij jl. Ook zij had gewenscht in eerstgenoemd stuk eene opzettelijke aanduiding te vinden der wijzigingen, in het oorspronkelijk ontwerp gebragt, alsmede eene ontvouwing der redenen, waarom slechts gedeeltelijk aan het verlangen, bij het eerste onderzoek uitgedrukt, is voldaan. De leden der Kamer konden thans niet dan met veel tijdverlies aanvullen wat aan den bearbeider van het gewijzigd ontwerp zoo gemakkelijk ware geweest.

In sommige der afdeelingen is opzettelijk de reeds aangeroerde vraag behandeld, of de Regering wel heeft gedaan met zich te blijven handhaven op het beperkte standpunt, 't welk door haar oorspronkelijk was ingenomen, van namelijk slechts eene wet omtrent de huishouding en de tucht op de koopvaardij-schepen, en niet een nieuw maritiem wetboek te leveren. Verscheidene leden hebben niet gearzeld, die vraag toestemmend te beantwoorden. In eene der afdeelingen heerschte zelfs op dit punt volkomen eenstemmigheid, niettegenstaande ook daar leden waren, die vroeger het verlangen hadden geuit, dat de wet alle maritime misdrijven mogt omvatten. Men betwistte daarbij geenszins het nut eener meer volledige wet, maar kon bezwaarlijk gelooven, dat deze spoedig tot stand zou komen. Aan eene beperkte wet, zeiden men, welker voorschriften voor ieder praktisch zeeman begrijpelijk zijn en waarop men voortaan aan boord van elk onzer koopvaardij-schepen wijzen kan, bestaat dringende behoefte. Die behoefte wordt in onze zee-steden meer en meer gevoeld, en daarom ziet men daar met stijgend verlangen naar het oogenblik, dat een ontwerp als het tegenwoordige tot wet zal zijn verheven. De stemming der belanghebbenden en deskundigen in de bedoelde steden omtrent dit ontwerp laat zich aldus omschrijven: „Hoeveel deze wet, met hare onvolkomenheden, mis zij weldra komt, dan eene meer volmaakte of volledige wet, waarnaar nog eenigen tijd zal moeten worden gewacht!” Van deze zijde werd dan ook de hoop uitgedrukt, dat de Regering tot vervulling van dien wensch zal willen medewerken.

Utrecht, bij L. R. BOSCH en Comp.